

# แก่จุดประสงค์การเรียนรู้: 4 กรณี

สำหรับ ผู้เตรียมสอบครู นักศึกษาครู และครูผู้สอน

เวลา 35-40 นาที

จุดประสงค์: เชื่อมจุดประสงค์ กิจกรรม และหลักฐานประเมินให้ตรวจสอบสิ่งเดียวกัน โดยใช้คำกริยาที่ดูวัดได้แทนการออกแบบงานจริง

## หลักที่ใช้

- เขียนจากการกระทำของผู้เรียน ไม่ใช่สิ่งที่ครูจะบรรยาย เช่น ผู้เรียนเปรียบเทียบ อธิบาย หรือจัดกลุ่มพร้อมเหตุผล
- กิจกรรมต้องเปิดโอกาสให้ฝึกสิ่งที่ตั้งเป้า และการประเมินต้องให้ผู้เรียนแสดงสิ่งเดียวกัน
- กำหนดเงื่อนไขและเกณฑ์เท่าที่จำเป็นกับงาน ไม่ตั้งร้อยละผ่านขึ้นมาโดยไม่มีเหตุผล และไม่สรุปเจตคติถาวรจากคำตอบครั้งเดียว

ตัวอย่างฝึก: จาก 'รู้เรื่องค่าประจำหลัก' ปรับเปลี่ยนเป็น 'เมื่อให้จำนวนไม่เกินหกหลัก ผู้เรียนระบุค่าของเลขโดดที่กำหนดและอธิบายตำแหน่งได้' กิจกรรมคือจับคู่บัตรจำนวนกับชื่อหลัก ประเมินด้วยจำนวนใหม่ 3 จำนวนพร้อมเหตุผล ดูความถูกต้องของหลักและค่าของเลขโดด ไม่ใช่ความสวยของบัตร

สื่อต้นฉบับเพื่อฝึก ไม่ใช่ข้อสอบจริงหรือแบบที่หน่วยงานรับรอง ระดับผู้เรียนเป็นข้อเสนอในการใช้ ไม่ใช่การเทียบมาตรฐานหลักสูตร

## แบบฝึก 1 / 2

ชื่อ ..... ชั้น/กลุ่ม ..... วันที่ .....

ตอบพร้อมเหตุผลและวิธีคิด ใช้กระดาษเพิ่มได้หากพื้นที่ไม่พอ

**กรณี 1.** จุดประสงค์เดิม 'เข้าใจเศษส่วน' กิจกรรมครูอธิบาย 15 นาที และแบบทดสอบตามนิยาม  
เศษส่วนหนึ่งข้อ จงปรับจุดประสงค์ กิจกรรม และหลักฐานตรวจสอบให้ฝึกการเปรียบเทียบเศษส่วน

---

---

---

---

---

**กรณี 2.** ครูตั้งเป้าว่า 'เห็นคุณค่าการอ่าน' แล้วให้เลือกตอบความหมายของการอ่านเพียงข้อเดียว จง  
เสนอหลักฐานที่เหมาะสมกว่าและระบุข้อจำกัดในการสรุป

---

---

---

---

---

## แบบฝึก 2 / 2

ชื่อ ..... ชั้น/กลุ่ม ..... วันที่ .....

ตอบพร้อมเหตุผลและวิธีคิด ใช้กระดาษเพิ่มได้หากพื้นที่ไม่พอ

**กรณี 3.** เป้าหมายให้วิเคราะห์สาเหตุขยะในห้อง แต่กิจกรรมและคะแนนมาจากคัดข้อความลงสมุด จง  
ปรับงานฝึกและวิธีประเมิน โดยไม่ต้องอ้างว่าข้อมูลสำรวจเป็นข้อมูลจริง

---

---

---

---

---

---

**กรณี 4.** เป้าหมายให้ 'อธิบายการคงตัวส่วนเมื่อบวกเศษส่วน' เด็กส่งโปสเตอร์สวย มีคำตอบถูก แต่เมื่อ  
ถามเหตุผลยังตอบไม่ได้ ควรตัดสินและปรับการตรวจอย่างไร

---

---

---

---

---

---

## เฉลยและเหตุผล 1 / 2

เปิดหลังทำแบบฝึก | รับถ้อยคำต่างจากตัวอย่างเมื่อความหมายและเหตุผลถูกต้อง

### กรณี 1

แนวตอบ: เป้าหมายคือเปรียบเทียบเศษส่วนสองจำนวนที่มีหนึ่งหน่วยเท่ากัน พร้อมใช้ภาพหรือส่วนร่วมอธิบาย กิจกรรมให้เทียบแถบยาวเท่ากันแล้วเขียนสัญลักษณ์ ประเมินด้วยคู่มือ 2/3 กับ 3/4 พร้อมเหตุผล

เหตุผล/แนวตรวจ:  $2/3 = 8/12$  และ  $3/4 = 9/12$  จึงได้  $2/3 < 3/4$  งานนี้แสดงการเปรียบเทียบที่ตั้งใจวัด มากกว่าท่องนิยามได้อย่างเดียว

### กรณี 2

แนวตอบ: ให้ผู้เรียนเลือกเรื่องอ่านหนึ่งเรื่อง อธิบายประโยชน์ที่เชื่อมกับตนเองและเสนอว่าจะนำไปใช้อย่างไร อาจติดตามบันทึกเลือกอ่านและการสะท้อนคิดหลายครั้ง

เหตุผล/แนวตรวจ: ตรวจสอบนิยามตรวจความรู้คำศัพท์เป็นหลัก ส่วนงานเสนอช่วยเห็นการให้เหตุผลเรื่องคุณค่า แต่พฤติกรรมหรือคำตอบครั้งเดียวยังไม่ยืนยันเจตคติถาวร ไม่ให้คะแนนจากการพูดเอาใจครูเพียงอย่างเดียว

## เฉลยและเหตุผล 2 / 2

เปิดหลังทำแบบฝึก | รับถ้อยคำต่างจากตัวอย่างเมื่อความหมายและเหตุผลถูกต้อง

### กรณี 3

แนวตอบ: ให้ตารางข้อมูลสมมติ แยกประเภทขยะและช่วงเวลาที่พบ แล้วให้เสนอเหตุที่เป็นไปได้พร้อมหลักฐานและข้อมูลที่ยังต้องเก็บ ประเมินเหตุผลและการแยกข้อสังเกตออกจากข้อสันนิษฐาน

เหตุผล/แนวตรวจ: การจัดกลุ่มและเชื่อมหลักฐานเปิดโอกาสให้วิเคราะห์ ส่วนการคัดข้อความแสดงการคัดได้แต่ไม่ยืนยันการวิเคราะห์ ต้องระวังไม่ใช้ความสัมพันธ์แทนเหตุและผลที่พิสูจน์แล้ว

### กรณี 4

แนวตอบ: ยังต้องเก็บหลักฐานการอธิบายเพิ่มเติม ให้เด็กใช้ภาพ  $\frac{2}{9} + \frac{4}{9}$  หรือเล่าด้วยคำของตนเองว่าแต่ละส่วนยังขนาดเดิม แล้วแยกคะแนนความสวຍออกจากความเข้าใจ

เหตุผล/แนวตรวจ: ผลที่ถูกต้องคือ  $\frac{6}{9}$  หรือ  $\frac{2}{3}$  แต่เป้าหมายขอเหตุผลด้วย รับการอธิบายด้วยภาพหรือคำพูดตามความเหมาะสม โดยยังคงตรวจแนวคิดเดียวกัน

## แนวทางใช้และตรวจ

### วิธีใช้

อ่านตัวอย่าง 5 นาที ทำ 4 กรณี 20-25 นาที แล้วตรวจ 10 นาทีโดยลากเส้นเชื่อมเป้าหมายกับงานและหลักฐาน หากเส้นใดอธิบายไม่ได้ให้แกการออกแบบส่วนนั้น

### แนวทางตรวจ

กรณีละ 4 คะแนน: ระบุความไม่ตรงกัน 1 เป้าหมาย/หลักฐานชัด 1 กิจกรรมหรือวิธีเก็บหลักฐานตรงเป้า 1 ระบุข้อจำกัดอย่างเหมาะสม 1 รวม 16 คะแนน เป็นเกณฑ์ฝึกที่เว็บไซต์จัดทำ ไม่ใช่เกณฑ์สอบทางการ

### จุดที่ควรคุยต่อ

การใส่คำว่า 'วิเคราะห์' ไม่ทำให้งานคัดลอกกลายเป็นงานวิเคราะห์ อย่าใช้คะแนนความเรียบร้อยแทนความรู้ และอย่ากำหนดตัวเลขผ่านเป็นสูตรตายตัวโดยไม่สัมพันธ์กับจุดประสงค์

### อ่านประกอบ

CMU Eberly Center: learning objectives

อ่านประกอบเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ กิจกรรม และการประเมิน สถานการณ์และเกณฑ์ฝึกของหน้านี้จัดทำขึ้นใหม่ ไม่ใช่ต้นแบบข้อสอบของหน่วยงาน